

Oulun ihmetystä rakentamaan

Kännyköiden kadottua oululaisen osaamisen ja kaupankäynnin keskiöstä Oulussa haetaan uusien teknologisten ja taloudellisten ihmeiden rinnalla kasvumahdollisuutta tulevaisuuden kohtauskaupungiksi ja jopa Euroopan kulttuuripääkaupungiksi 2026.

Keskustelun ytimessä ovat tutut kysymykset monitoimiareenasta ja toisaalta uudemmat uhkakuvat museoiden tila-asiassa. Julkisen rakentamisen ”ihmetystä”, kuten yksi rohkea rakennusvisio osuvasti toteaa, ei uudeksi uljaaksi vetovoimatekijäksi Ouluun ole vielä pystytetty. Selvästi tunnistettua kuitenkin on, että kaupunki tarvitsee urheilun, kulttuurin, kongressien ja matkailun palveluille modernimpia ja sykähdyttävämpiä toimitiloja.

Oulu on kaukaisemmassa katsannossa insinööriosuamisella ja ilmakitaransoitolla läpilyönyt arktinen kaupunki ilman lämmittäviä wow-monumentteja. Skandinavian pohjoiseksi pääkaupungiksi sen lienee maantieteellisistä realiteeteista johtuen mahdotonta muuttua. Mutta voiko Oulu vahvalla tahdolla ja päätäväisillä toimilla nousta kaupunkina kohtaamispuiteillaan ja rakennuskulttuurillaan nykyiseltä tasolta kansallisille kärkisijoille tai eurooppalaiseen liigaan? Kyllä voi, tulos riippuu tahdosta ja toimista.

Inhimillisen toiminnan sydän sykkii ihmisten kohtaamisissa. Kaikessa kaupankäyntiin tai kulttuuriin liittyvässä tuloksekkaassa tekemisessä on kyse itse kunkin tulemisesta ulos omasta olohuoneesta, autotal-

YLÄKERTA

TANELI TUOMAALA
taneli.tuomaala@emporiarigroup.fi

”Uusi tapahtumakeskus on aina uuden yhteistyön mahdollisuus ja monenkeskisen kumppanuuden kenttä.”

lista, tutkijan kammiosta tai muusta ”kuplasta” kohtaamaan kanssaihmiä, joiden kanssa on tarkoitus edistää yhteisiä intressejä. Tarvitsemme eri tarkoituksiin soveltuvia tapahtumatiloja ja inspiroivia kohtaamispaikkoja.

Tapahtuma-alan johtotehtävissä ja yrittäjänä toimittuani olen tunnistanut asiakkaitaan parhaiten palvelevien tapahtumakeskusten osalta tiettyjä yhdistäviä piirteitä ja kriittisiä menestystekijöitä. Tapahtumapaikan kokemuksellinen vetovoima, taloudellinen tuottopotentiaali ja yhteisöllinen elinvoima eli kohteen koko onnistuminen voidaan kiteyttää kolmen universaalin U:n kriteeristöllä: 1. Uniquity, 2. Utility ja 3. Unity.

Ensinnäkin tapahtumapaikan arkkitehtuurisena tavoitteena ja rakentamisen tilatoteutuksena tarvitaan jotain ainutlaatuista (Uniquity). Jokaisen tapahtumapaikan perustarkoitus on palvella erityisesti alueensa asukkaita, mutta lähes kaikkeen kohtaamiseen liittyy tavoite tai ainakin haave kaukaisemmista vieraista ja maksavista asiakkaita. Tapahtumien ja toiminnan sisältö on toki se, mikä saa meidät liikkumaan kauaksikin, mutta sen ohessa kiistaton vaikutus osallistumiselle on ainakin alitajuntaisesti, missä kaikki tapahtuu.

Toiseksi, parhaat tapahtumapaikat ovat kokonaisuutena arvioiden tarkoituksessaan toimivia ja koko yhteisöään hyödyttäviä (Utility). Vaikka arkkitehtuurin yksi keskeinen tehtävä on luoda ympärillemme kauneuden kokemuksia ja esteettisiä elämyksiä, niin sitä ei tule tehdä käytännöllisyyden ja tapahtumatoinninan tehokkuuden kustannuksella. Yhteisöllisten palveluiden sijoittumisen kannalta on ilo todeta, että Oulussa on useampia logistisesti loistavia ja kaupunkikuvallisesti keskeisiä paikkoja. Toivoo sopii, että merikaupunki Oulu ei tulevia matkailumagneetteja kaupunkikartalle piirtäessään käännä selkäänsä yhdelle luontaiselle vahvuudelleen, vedelle.

Yksi tapahtumakeskus ei kaupunkia vielä toiseksi tee, mutta mitään merkittävää ei rakenneta ilman kaupungin mahdollistavaa ja koordinoivaa roolia sekä yhteisön riittävää yksimielisyyttä (Unity). Lienee niin, että monet maailman tunnetuim-

mat maamerkit ja asiakkaitaan valovoimaisimmin puhuttelevat tapahtuma- ja matkailukohteet on kuitenkin rakennettu opposition voimistamina. Loistavana kotimaisena esimerkkinä omassa markkinassaan on yhden äänen enemmistöllä rakennettu Lahden Sibeliustalo. Uusi tapahtumakeskus on aina uuden yhteistyön mahdollisuus ja monenkeskisen kumppanuuden kenttä.

Oulun taloudellinen ja kulttuurinen kehitys kaupunkina on jatkuva muutosprosessi, vaikka oululaisina ”ihimisinä” koemme kaiken hyvän mielellään vakaana ja jatkuvana – oli paikka luurista tai Luupista. Mikään ei kuitenkaan ole yhtä varmaa kuin muutos, joten kaupunkikehittämiseen on kelpo neuvo: ”Ne, jotka eivät koskaan muuta mieltään, eivät koskaan muuta mitään.”

Onko Oulu valmis muutokseen ja nousuun oikealle tasolle kohtauspuiteidensa kansainvälisellä kilpailukyvyllä mitattuna? Entä kuinka kaupunki onnistuu rakentamaan todeksi keskustavisiionsa 2040 -mottoa, jonka mukaan Oulun keskusta itsessään on ”elävä monimuotoinen kohtaamispaikka”?

Kun maailma muuttuu ja kaupunki kehittyy, niin kauppa, kulttuuri ja kohtaamiset pysyvät ja kukoisuvat. Kohtaamispaikat palvelevat parhaimmillaan kaikkia kolmea ihmisen elämän perusaktiviteettia ja säteilevät koko ympäristöönsä menestyksierrettä: ihmisiä ja ihmetystä. ■

Taneli Tuomaala on oikeustieteiden maisteri, Emporia Group Oy:n toimitusjohtaja.